

Số: 42.11 /UBVĐXH13

Hà Nội, ngày 04 tháng 9 năm 2015

“V/v Trả lời kiến nghị cử tri
gửi đến kỳ họp thứ chín”

V.P. ĐOÀN ĐẠI BIỂU
TỈNH TÂY NINH

ĐẾN Số :
NGÀY : 09/9.....
Ghuyên :

Kính gửi: **Đoàn Đại biểu Quốc hội tỉnh Tây Ninh**

Thực hiện Nghị quyết liên tịch 525/NQLT/UBTVQH13-ĐCTUBTWMTTQVN, ngày 27/9/2012 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội và Đoàn chủ tịch Ủy ban Trung ương Mặt trận tổ quốc Việt Nam. Căn cứ vào bản tổng hợp kiến nghị cử tri gửi đến kỳ họp thứ 9 của Ban dân nguyện gửi đến Ủy ban về các vấn đề xã hội, Ủy ban trả lời kiến nghị cử tri gửi đến kỳ họp thứ 9 như sau:

1. Đề nghị xem xét sửa đổi Điều 60 Luật BHXH 2014, theo hướng mở rộng đối tượng hưởng BHXH một lần và cho phép người lao động được tự do lựa chọn hình thức hưởng chế độ BHXH vì trong thực tế, phần lớn công nhân ít trường hợp làm việc đến nghỉ hưu, khả năng đóng BHXH tự nguyện thấp trong khi doanh nghiệp ưu tiên tuyển lao động trẻ, không muốn giữ lao động lớn tuổi, năng suất lao động thấp nên không được hưởng BHXH một lần là chưa phù hợp với nguyện vọng của số đông người lao động. Còn đối với những trường hợp lao động khi về hưu chưa đủ năm đóng BHXH để hưởng lương hưu, nếu họ muốn tiếp tục đóng BHXH để được hưởng lương hưu, thì nên cho phép họ tham gia đóng BHXH đủ thời gian để được hưởng lương hưu, giúp họ yên tâm, ổn định cuộc sống.

Ngoài ra, cử tri cũng phản ánh về Điều 62 quy định về mức hưởng lương hưu giữa lao động ở khu vực nhà nước và khu vực tư nhân.

Tiếp thu kiến nghị của cử tri, tại Kỳ họp thứ 9 Quốc hội khóa XIII đã thông qua Nghị quyết số 93/2015/QH13 ngày 22/6/2015 về việc thực hiện chính sách hưởng BHXH một lần đối với người lao động đã quy định “Trường hợp người lao động tham gia BHXH bắt buộc sau một năm nghỉ việc, người tham gia BHXH tự nguyện sau một năm không tiếp tục đóng BHXH mà chưa đủ 20 năm đóng BHXH khi có yêu cầu thì được nhận BHXH một lần.

- Mức hưởng BHXH một lần đối với người tham gia BHXH bắt buộc được tính theo số năm đã đóng BHXH, cứ mỗi năm được tính như sau: 1,5 tháng mức bình quân tiền lương tháng đóng BHXH cho những năm đóng trước năm 2014; 02 tháng mức bình quân tiền lương tháng đóng BHXH cho những năm đóng từ năm 2014 trở đi.

- Mức hưởng BHXH một lần đối với người tham gia BHXH tự nguyện được tính theo số năm đã đóng BHXH, cứ mỗi năm được tính như sau: 1,5 tháng mức bình quân

thu nhập tháng đóng BHXH cho những năm đóng trước năm 2014; 02 tháng mức bình quân thu nhập tháng đóng BHXH cho những năm đóng từ năm 2014 trở đi.”

Về Điều 62 Luật BHXH (2014) quy định về mức hưởng lương hưu giữa lao động ở khu vực nhà nước và khu vực tư nhân.

Hiện nay, mức tiền lương của khu vực công được tính trên cơ sở tiền lương cơ sở, khu vực tư được tính trên mức tiền lương tối thiểu. Về cơ bản, mức tiền lương khu vực tư đang vận hành theo nền kinh tế thị trường và tiến dần tới việc tiền lương tối thiểu đảm bảo nhu cầu sống tối thiểu của người lao động và gia đình họ theo quy định của Bộ luật lao động, Luật doanh nghiệp (hiện nay, tiền lương tối thiểu khu vực tư được chia thành 4 vùng, trong đó vùng IV là: 2.150.000 đồng/tháng; vùng I là: 3.100.000 đồng/tháng). Tuy nhiên, tiền lương khu vực công còn đang thấp hơn so với mức sống tối thiểu, đang được điều chỉnh dần trong quá trình cải cách chính sách tiền lương. Hiện nay, mức lương cơ sở áp dụng cho khu vực công là 1.150.000 đồng/tháng. Như vậy, mức lương cơ sở mới bằng 37,1% mức lương tối thiểu Vùng I (vùng cao nhất); bằng 53,49% mức lương tối thiểu Vùng IV (vùng thấp nhất) và bằng 44,23% mức lương tối thiểu vùng bình quân của khu vực doanh nghiệp. Chính phủ cần phải nghiên cứu đề xuất, điều chỉnh mức tiền lương cơ sở và mức tiền lương tối thiểu vùng đáp ứng nhu cầu sống tối thiểu của người lao động trong khu vực công và khu vực tư.

Do vậy, để đảm bảo mục tiêu bình đẳng về công thức tính lương hưu của người lao động ở khu vực công, khu vực tư thì cần phải có lộ trình thực hiện để giảm thiểu các tác động tiêu cực đến cuộc sống của hàng triệu người lao động khu vực công và đồng bộ với quá trình cải cách chính sách tiền lương. Nội dung này đã được quy định tại Điều 62, Luật BHXH (2014) bên cạnh đó, để đảm bảo quyền lợi cho người lao động khu vực tư tham gia BHXH, tại khoản 4, Điều 5 đã quy định quỹ BHXH được sử dụng đúng mục đích và được hạch toán độc lập theo các quỹ thành phần, các nhóm đối tượng thực hiện chế độ tiền lương do Nhà nước quy định và chế độ tiền lương do người sử dụng lao động quyết định.

2. Cử tri đề nghị Quốc hội sớm xem xét, sửa đổi Điều 56 Luật BHXH 2014. Vì dù Luật BHXH không tăng tuổi nghỉ hưu nhưng theo quy định tại khoản 2, Điều 56 thì muốn được hưởng lương hưu 75% của mức lương đang hưởng thì bắt buộc người lao động phải kéo dài thời gian đóng BHXH, nghĩa là kéo dài thời gian lao động.

Cụ thể theo quy định tại Điều 56 thì từ năm 2018 trở đi, nếu lao động nữ đóng BHXH 25 năm, khi nghỉ hưu chỉ còn được hưởng mức lương tối đa 65%, trong khi mức hiện nay cho thời gian đóng bảo hiểm xã hội 25 năm của chị em là 75%. Muốn được hưởng lương hưu tối đa (75% như hiện hành) thì chị em phải làm việc và đóng BHXH thêm 5 năm nữa sau khi hết tuổi lao động. Đối với lao động nam, từ 2018, nếu đủ điều kiện về tuổi đời và thời gian đóng BHXH thì để được hưởng mức lương hưu tối thiểu

45% họ phải mất 16 năm tham gia BHXH (hiện nay là 15 năm); năm 2019 là 17 năm và cứ tăng dần đến năm 2022 trở đi để được hưởng mức lương hưu tối thiểu 45% họ phải mất 20 năm đóng BHXH chứ không phải 15 năm như bây giờ. Nghĩa là họ phải đóng BHXH 35 năm mới được hưởng lương hưu tối đa 75% (hiện nay là 30 năm).

Luật bảo hiểm xã hội đã được Quốc hội thông qua tại kỳ họp thứ 8 Quốc hội khóa XIII và có hiệu lực thi hành từ ngày 01/01/2016. Việc sửa đổi Luật BHXH với 2 mục tiêu rất quan trọng: Một là, đảm bảo an sinh xã hội cho người dân; Hai là đảm bảo an toàn, cân đối quỹ BHXH. Mục tiêu này xuất phát từ tình hình quỹ bảo hiểm xã hội đang có xu hướng mất cân đối tài chính, trong đó nguyên nhân chủ yếu là do công thức tính lương hưu của người lao động quy định chưa phù hợp với nguyên tắc đóng – hưởng. Do vậy, việc điều chỉnh công thức tính lương hưu là cần thiết. Tuy nhiên, trong điều kiện tuổi nghỉ hưu được thực hiện theo quy định của Bộ luật lao động (nam nghỉ hưu ở tuổi 60, nữ nghỉ hưu ở tuổi 55) thì cần có lộ trình thực hiện để giảm thiểu tác động bất lợi đối với người lao động khi nghỉ hưu, đặc biệt là lao động nữ. Việc thực hiện quy định này cũng phải đồng bộ với lộ trình điều chỉnh tiền lương tối thiểu đáp ứng nhu cầu sống tối thiểu theo quy định tại Điều 90, Điều 92 của Bộ luật lao động, tiền lương tháng đóng BHXH được tính trên cơ sở tiền lương đầy đủ người sử dụng lao động trả cho người lao động theo quy định của pháp luật lao động để tiền lương hưu thực nhận của người lao động không bị sụt giảm nhiều so với trước. Bên cạnh đó, do tuổi nghỉ hưu của nam, nữ chênh lệch 5 năm nên Luật cũng đã quy định lộ trình nâng số năm đóng BHXH của nam giới từ 15 năm lên 20 năm để đạt 45% mức bình quân tiền lương tháng tính lương hưu (cụ thể: năm 2018 là 16 năm; năm 2019 là 17 năm; năm 2020 là 18 năm; năm 2021 là 19 năm và từ năm 2022 trở đi là 20 năm). Việc thực hiện lộ trình như Khoản 2, Điều 56 Luật bảo hiểm xã hội sẽ tạo điều kiện để người lao động có thời gian thích ứng với các thay đổi chính sách theo nguyên tắc đóng – hưởng.

Xin trân trọng gửi đến quý cơ quan để làm cơ sở trả lời kiến nghị của cử tri tỉnh nhà.

Nơi nhận:

- Như trên;
 - Ban Dân nguyện;
 - Chủ nhiệm UB (để báo cáo);
 - Lưu HC, CVĐXH.
- Epas: 58643

TM. ỦY BAN VỀ CÁC VẤN ĐỀ XÃ HỘI
KT. CHỦ NHIỆM
BỘ CHỦ NHIỆM

Đỗ Mạnh Hùng